

Huvudman

Malmö kommun
Malmö stad
205 80 Malmö

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Stenkulaskolan i Malmö kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 10 oktober 2023

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Malmö kommun att senast **onsdag den 18 september 2024** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande studiehandledning på modersmålet. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Malmö kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Malmö kommun ska vidta följande åtgärder

Studiehandledning på modersmålet

1. Se till att alla elever som är i behov av studiehandledning på modersmålet får sådant stöd. Detta innebär att elever som är i behov av studiehandledning på slovakiska och amhariska får sådant stöd. (3 kap. 12 i § skollagen, 5 kap. 4 § skolförordningen (2011:185))

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2023:5495) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har hösten 2023 genomfört en tillsyn av Stenkulaskolan i Malmö kommun. Tillsynen har omfattat bestämmelser gällande undervisningen i de särskilda undervisningsgrupperna, studiehandledning på modersmålet, särskilt stöd samt betygssättning utifrån resultat på nationella prov.

Skolinspektionen har den 10 oktober 2023 beslutat att tilldela Malmö kommun en anmärkning rörande studiehandledning på modersmålet.

Malmö kommun har den 12 februari 2024 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av anmärkningen. Vidare har Malmö kommun den 11 mars 2024 inkommit med kompletteringar i ärendet. Skolinspektionen har även genomfört en kompletterande intervju med rektorn och representanter för huvudmannen den 22 mars 2024. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om Malmö kommun har vidtagit åtgärder med anledning av anmärkningen samt om påtalad brist har avhjälpits.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Studiehandledning på modersmålet

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen konstaterade i beslut den 10 oktober 2023 att verksamheten inte uppfyllde författningarnas krav gällande studiehandledning på modersmålet. Utredningen visade att det finns två elever som bedöms vara i behov av studiehandledning på slovakiska och amhariska, men som inte får sådant stöd.

Av inkommen redovisning och kompletterande intervju framgår i huvudsak följande: Huvudmannen saknar i nuläget förutsättningar att tillgodose elevers behov av studiehandledning på slovakiska och amhariska. Huvudmannen uppger i inkommen skrivelse att hen trots upprepade ansträngningar under läsåret 2023/2024 inte lyckats anställa några lämpliga personer för att ge studiehandledning i slovakiska och amhariska. Representant för huvudmannen uppger i intervju att rekrytering av modersmåls lärare och studiehandledare på modersmål sker i april/maj, i juni samt i augusti varje år och att annonser då läggs ut på Malmö kommuns hemsida, på Arbetsförmedlingen och på Offentliga jobb. När det gäller rekryteringen i språken slovakiska och amhariska uppger representanten att det i augusti förra året inte fanns några sökande för tjänsten i slovakiska och att det fanns en person, som var behörig i tigrinja, som sökte tjänsten i amhariska men drog tillbaka sin ansökan. Representanten för huvudmannen uppger att det inte har skett någon annonsering efter augusti 2023 avseende studiehandledare i slovakiska och amhariska. Vidare berättar representant för huvudmannen att man frågar både personal i den egna organisationen och i vissa fall vårdnadshavare om de har kännedom om personer som kan de språk där modersmåls lärare och studiehandledare behövs men att de, i de aktuella fallen, inte har hittat någon sådan person. Därutöver har huvudmannen, utan framgång, även undersökt förutsättningar för att bemanna med studiehandledare i de närliggande språken tjeckiska och tigrinja. Representant för huvudmannen uppger vidare att de har undersökt möjligheterna till ett upplägg i interaktiv form (fjärrundervisning) genom sitt samarbete med storstadsregionerna Stockholm och Göteborg för att se om det finns tillgång till studiehandledare i de aktuella språken där, men utan resultat. Utöver Stockholm och Göteborg har huvudmannen inte kontaktat några andra kommuner men bevakar hur tillgången ser ut även i andra och framför allt närliggande kommuner. Representant för huvudmannen uppger att en ytterligare åtgärd skulle kunna vara att ha annonser ute hela tiden och att detta är något som får diskuteras med HR. Rektorn uppger slutligen att hen undersökt i den egna personalgruppen men att den kompetens som efterfrågas inte finns. I övrigt följer skolan Malmö stads rutin och eftersöker studiehandledare via Språkcentralen.

Rättslig reglering

Enligt 5 kap. 4 § skolförordningen ska en elev få studiehandledning på sitt modersmål, om eleven behöver det. Studiehandledning får ges i interaktiv form

med informations- och kommunikationsteknik där eleven och studiehandledaren är åtskilda i rum men inte i tid, om det inte finns någon lämplig person inom skolenheten som kan ge studiehandledning och huvudmannen trots upprepade ansträngningar inte har lyckats anställa en sådan.

Av 3 kap. 12 i § skollagen framgår att en nyanländ elev, som har tagits emot inom skolväsendet i högstadiet i grundskolan och vars kunskaper har bedömts enligt 12 c §, ska få studiehandledning på modersmålet om det inte är uppenbart obehövt. Studiehandledningen ska syfta till att ge eleven förutsättningar att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas. Studiehandledningen får ges på elevens starkaste skolspråk, om det är ett annat än modersmålet.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det fortfarande finns brister i arbetet med studiehandledning på modersmålet på Stenkulaskolan i Malmö kommun. Skolinspektionens utredning visar att de elever som behöver studiehandledning på slovakiska och amhariska fortfarande inte får sådant stöd. Utredningen visar vidare att huvudmannen, sedan Skolinspektionens förra beslut, inte har annonserat efter studiehandledare i dessa språk. Att huvudmannen har undersökt tillgången till studiehandledare i den egna organisationen samt undersökt möjligheterna till ett upplägg i interaktiv form (fjärrundervisning) genom sitt samarbete med storstadsregionerna Stockholm och Göteborg, föranleder ingen annan bedömning då dessa ansträngningar inte kan anses vara tillräckliga.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Malmö kommuns verksamhet vid Stenkulaskolan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller studiehandledning på modersmålet. Det finns därför skäl att förelägga Malmö kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

X Viveka Berglund

Beslutsfattare

Signerat av: Viveka Berglund

2024-04-18

X Hanne Lernout

Föredragande

Signerat av: Hanne Lernout